

LOKALFÖRSÖRJNINGSPLAN

Partille pastorat 2022-2032

SAMMANFATTNING

Denna lokalförsörjningsplan gäller för Partille pastorat som består av Partille församling, Sävedalens församling och Furulunds församling och omfattar perioden 2022-2032.

Lokalförsörjningsplanen fastställdes av kyrkofullmäktige den 2022-10-20 - §50 (dnr P 2022-55 1.1).

INNEHÅLL

FÖRORD.....	3
INLEDNING OCH BAKGRUND	3
MÅL	3
LOKALFÖRSÖRJNINGSPÅN FÖR PARTILLE PASTORAT	4
BARNKONSEKVENSPANALYS	4
MÅL OCH PLANERINGSFÖRUTSÅTTNINGAR	5
MÅL ENLIGT KYRKOFULLMÅKTIGE	5
MÅL ENLIGT FÖRSAMLINGSINSTRUKTIONEN	5
VÅRT KOMMUNIKATIONSUPPDRAG	6
KYRKOPYGGNADERNAS SÅRSTÅLLNING	6
OMVÅRLDSBESKRIVNING	7
PARTILLE KOMMUN	7
BOSTADSBESTÅND	8
ARBETE	8
MEDELINKOMST	8
SKOLA OCH UTBILDNING	9
FRITID OCH SERVICE	9
INFRASTRUKTUR	9
RISK OCH SÅRBARHET SAMT KRISBEREDSKAP	9
SAMMANFATTNING	9
VERKSAMHETENS BEHOV OCH FÖRUTSÅTTNINGAR	10
PARTILLE PASTORAT	10
MEDLEMSUTVECKLING	10
EKONOMISK UTVECKLING	10
PERSONAL	11
BEFINTLIGA VERKSAMHETER	11
PARTILLE FÖRSAMLING	12
PARTILLE KYRKA OCH FÖRSAMLINGSHEM	12
JONSEREDS KYRKA OCH FÖRSAMLINGSHEM	12
ANVÅNDNING OCH NYTTJANDE IDAG	12
LOKALBEHOV OCH RENOVERING	13
SÅVEDALENS FÖRSAMLING	13
SÅVEDALENS KYRKA OCH FÖRSAMLINGSHEM	13
ANSGARSKYRKAN OCH FÖRSAMLINGSHEM	13
ANVÅNDNING OCH NYTTJANDE IDAG	13
LOKALBEHOV OCH RENOVERING	14
FURULUNDS FÖRSAMLING	14
FURULUNDSKYRKAN OCH FÖRSAMLINGSHEM	14

ÖJERSJÖKYRKAN OCH FÖRSAMLINGSHEMMET	14
ANVÄNDNING OCH NYTTJANDE IDAG	14
LOKALBEHOV OCH RENOVERING	15
PASTORATSGEMENSAMMA VERKSAMHETER	15
HELA MÄNNISKAN RIA PARTILLE	15
KÅSJÖGÅRDEN	15
KYRKOGRÅRDSFÖRVALTNINGEN	16
BEGRAVNINGSVERKSAMHETENS UTVECKLING, BEHOV AV MARK, BYGGNADER OCH ANLÄGGNINGAR.	16
KVASTEKULLA KAPELL	16
KVASTEKULLA GRIFTEGÅRD	16
KLOCKVILLAN	16
PARTILLE KYRKOGRÅRD	17
PARTILLE SÖDRA	17
JONSEREDS GRIFTEGÅRD	17
FRAMTIDA BEHOV OCH RENOVERING	17
BESTÅND AV MARK, BYGGNADER OCH ANLÄGGNING	18
PASTORATETS FASTIGHETSKOSTNADER	18
SAMMANFATTNING	19
FRAMTIDEN - ÅTGÄRDSPLAN	19
BILAGOR	21
BILAGA 1	21
BILAGA 2	22
BILAGA 3	23
BILAGA 4	24
BILAGA 5	25
BILAGA 6	26

FÖRORD

De troende fortsatte att samlas och hade allting gemensamt. De sålde allt vad de ägde och hade och delade ut åt alla, efter vars och ens behov. De höll samman och möttes varje dag troget i templet, och i hemmen bröt de brödet och höll måltid med varandra i jublande, oppriktig glädje. (Apg 2:44f)

Ända från kyrkans första dagar har det varit naturligt och glädjerikt att samlas. Med tiden kom detta att leda till kyrkobyggnader, stora och små, och så småningom även till församlingshem. När den kristna tron fick fäste i vår bygd byggdes först Partille kyrka. Den har sedan följts av ytterligare sex kyrkbyggen och därtill samlings-salar och fristående byggnader som idag utgör våra församlingshem. Som framgår av nedanstående redogörelse är vi således rikligt försedda med rum där vi kan mötas till bön, gudstjänst och gemenskap, och därtill ekonomibygnader och personalutrymmen som tjänar förvaltningen av såväl griftegårdar som fastigheter. Strategiskt utplacerade i vårt pastorat utgör våra byggnader en fantastisk resurs. Rätt förvaltnad är den till stor välsignelse för alla dem som vill samlas under kyrkans tak.

Redogörelsen nedan är ett nedslag i nuet. Här är vi nu. Dessa materiella resurser har vi till vårt förfogande. Den utgör samtidigt ett avstamp inför framtiden. Utifrån de resurser vi har och med tacksam vetskap om vad dessa ger oss för möjligheter får vi gå framtiden till mötes också utifrån ett lokalförsörjningsperspektiv. Förhoppningen är att lokalförsörjningsplanen ger oss en del av den karta vi behöver för att navigera rätt när tillvaron och förutsättningarna förändras. Så vill vi göra det möjligt också för kommande generationer att samlas till bön, gudstjänst och gemenskap i jublande, oppriktig glädje.

Partille i oktober 2022, Mattias Algotson, kyrkoherde

INLEDNING OCH BAKGRUND

Denna lokalförsörjningsplan gäller för Partille pastorat som består av Partille församling, Sävedalens församling och Furulunds församling, och omfattar perioden 2022-2032. Lokalförsörjningsplanen fastställdes av kyrkofullmäktige den 2022-10-20 (dnr P2022-55 1.1).

I november 2016 beslutade Kyrkomötet i Svenska kyrkan att varje pastorat, eller församling som inte ingår i ett pastorat skall ha en lokalförsörjningsplan. Dessa bör vara införda i alla församlingar och pastorat senast 1 januari 2022. Då pandemin/Covid 19 slog till kommer denna plan vara klar under 2022. Planen utgår från år 2019 som kan anses vara ett normalår, utan påverkan av pandemin.

Arbetet och innehållet i lokalförsörjningsplanen styrs av kyrkoordningen och Svenska kyrkans bestämmelser. Vidare skall lokalförsörjningsplanen fastställas av kyrkofullmäktige, och minst vart fjärde år ska kyrkorådet pröva om det ska ske en förändring av lokalförsörjningsplanen (kyrkoordningen 3 kap. 2§ och 47 kap. 12§). Närmare bestämmelser om lokalförsörjningsplaner går att finna i Svenska kyrkans bestämmelser om lokalförsörjningsplaner (SvKB2018:08)

MÅL

Målsättningen är att få till en effektiv och långsiktigt hållbar fastighetsförvaltning, som bidrar till att församlingarna kan utföra sitt uppdrag och sin kallelse i lokaler som är ändamålsenliga och har en långsiktig resurshushållning.

LOKALFÖRSÖRJNINGSPLAN FÖR PARTILLE PASTORAT

Lokalförsörjningsplanen för Partille pastorat skall omfatta alla verksamheter, byggnader, anläggningar och all mark som pastoratet äger, hyr eller arrenderar. Den skall även innehålla en omvärldsbevakning, samt avse en planeringsperiod om minst 10 år.

Utöver detta skall kyrkobyggnadernas särställning beaktas. Den skall även relatera till församlingsinstruktionen och samordnas med församlingarnas övriga verksamhetsplanering.

Lokalförsörjningsplanen är upprättad i enlighet med kyrkoordningen och Svenska kyrkans bestämmelser. Det betyder att lokalförsörjningsplanen skall innehålla och struktureras på följande sätt:

Kyrkofullmäktiges mål med lokalförsörjningsplanen.

- En beskrivning och bedömning av verksamhetens utveckling.
- En samlad redovisning och analys av församlingens innehav och nyttjande av mark, byggnader och anläggningar.
- En bedömning av framtida behov av mark, byggnader och anläggningar.
- Ett förslag till åtgärdsplan som beskriver framtida möjligheter och åtgärder.

Arbetet har utförts under ledning av chefssekreterare tillika processledare Åse-Lill Törnqvist, kyrkoherde Mattias Algotson, fastighetschef Carin Raabe, kyrkogårdschef Sanna Björlin samt kommunikatör Nettan Josefsson. Överväganden och prioriteringar har gjorts av pastoratets samplaneringsfunktion, som består av kyrkoherden och verksamhetsansvariga från respektive församling. Beredningen av planen har skett i samverkan med kyrkorådet och församlingsråden enligt de rutiner som gäller inför beslut i kyrkofullmäktige.

Detta är församlingens första lokalförsörjningsplan, och ambitionen är att planen ska vara ett redskap som kan underlätta och stödja genomförandet av församlingarnas vision, uppdrag och kallelse. Innehållet i lokalförsörjningsplanen kommer att vidareutvecklas, likaså rutinerna för att uppdatera och revidera planen.

Pastoratet står inför viktiga vägval framöver, då nya bostadsområden etableras och verksamheten behöver förändras och utvecklas. Pastoratet kommer att behöva arbeta mer effektivt på en rad områden för att prioritera det grundläggande uppdraget - *att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission.*

BARNKONSEKVENSPANALYS

En barnkonsekvensanalys (BKA) är ett verktyg för att lyfta fram och analysera barns perspektiv. En barnkonsekvensanalys innehåller vanligtvis tre perspektiv; barnperspektivet, barnrättsperspektivet och barnens eget perspektiv. Barnperspektivet är det som vuxna vet är bra för barn och det vuxna tänker att barn tycker om. Ett barnrättsperspektiv innebär att både medarbetare och hela verksamheten arbetar utifrån rättigheterna i Barnkonventionen. Barnens eget perspektiv får vi när vi tillfrågar barn direkt.

Lokalförsörjningsplanen innehåller i dagsläget inga konkreta förslag där barnrätts-, barnperspektivet eller barnens eget perspektiv har analyserats. En sådan analys behöver i stället göras när det finns befintliga förslag att ta ställning till.

MÅL OCH PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR

Här redovisas de förutsättningar som ligger till grund för framtagandet av Partille pastorats lokalförsörjningsplan. Planen skall bidra till ett optimalt fastighetsbestånd genom omsorgsfull förvaltning av fastigheter och lokaler, och att våra lokaler är ändamålsenliga. Detta skall ske till lägsta möjliga kostnad och miljöpåverkan över tid.

- Pastoratet skall kunna utföra den grundläggande uppgiften och övriga uppgifter i ändamålsenliga lokaler med en långsiktig och hållbar resursanvändning.
- Pastoratet ska koncentrera sitt ägande och förvaltande av de kyrkobyggnader och lokaler som verksamheten bedömer att det finns ett långsiktigt behov av.
- Lokalförsörjningen i pastoratet ska bidra till ett optimalt fastighetsbestånd genom att ha en omsorgsfull planering av fastigheter och ändamålsenliga verksamhetslokaler.
- Pastoratet skall verka för en minskad miljöbelastning genom tex. en effektiv energianvändning, miljövänliga produktval, lång teknisk livslängd samt låga drifts- och underhållskostnader.
- Pastoratet skall snarast sätta upp ett mål för att nå klimatneutralitet.
- Pastoratet skall se till att kyrkobyggnaderna och den historia de representerar, vårdas och underhålls så att de kulturhistoriska värdena inte minskar eller förvanskas.
- Pastoratet har idag en äldre miljödiplomering som behöver uppdateras och återaktualiseras. Ett arbete med detta bör komma i gång så snart det är möjligt. Pastoratet skall ställa tydliga miljökrav vid nybyggnation eller ombyggnation.

MÅL ENLIGT KYRKOFULLMÄKTIGE

Pastoratet har idag inga beslutade specifika övergripande mål som kan användas i lokalförsörjningsplaneringen.

Under våren 2022 har arbetet med att ta fram en ny församlingsinstruktion påbörjats, och möten och samtal med pastoratets församlingsråd samt församlingarnas arbetslag har genomförts. Utifrån dessa diskussioner samt tidigare måldokument och beslut från kyrkoråd, kyrkofullmäktige och församlingsråd har en vision tagits fram.

Vår vision:

*Svenska kyrkan i Partille vill
genom Jesus Kristus
visa på Guds möjligheter i vår tid
i mötet med varandra och världen*

MÅL ENLIGT FÖRSAMLINGSINSTRUKTIONEN

Enligt Svenska kyrkans bestämmelser ska lokalförsörjningsplanen relatera till församlingsinstruktionen. Detta betyder att målsättningen är att ha en ekonomisk, effektiv och långsiktigt hållbar fastighetsförvaltning som kan bidra till ändamålsenliga lokaler för kyrkans olika verksamheter och utveckling över tid.

Den grundläggande uppgiften har fyra delar Gudstjänst, Undervisning, Diakoni och Mission. Även musik är en viktig del av församlingarnas verksamheter som stöd för de kyrkliga handlingarna samt under gudstjänsterna. Körer och konserter engagerar människor och skapar möten och sammanhang som binder samman tradition och liv.

Församlingsinstruktionen för Partille pastorat har följande prioriterade mål för de kommande åren:
Konfirmand- och ungdomsarbete, Diakoni och Mission

VÅRT KOMMUNIKATIONSUPPDRAG

Svenska kyrkan förvaltar ett stort och tusenårigt arv av musik, bilder, kunskap och tankar i skrift och liturgi - och inte minst – miljöer och byggnader.

Att gå på vandring i ett kyrkorum kan vara som att förflytta sig genom den kristna traditionen, att röra sig i olika tider. Många av våra kyrkobyggnader är fulla av historia och historier. Föremål av olika slag och till synes obetydliga detaljer rymmer berättelser om vår historia, om tro och liv.

Men kyrkan är inte ett museum. Här firas gudstjänster och här äger betydelsefulla händelser i människors liv rum. Livets högtider – i glädje och sorg. Stunder som människor minns i hela sitt liv. Kyrkorummet hjälper oss att kliva ur vardagslunken, bli mer närvarande och lyhörda för varandra och Gud.

Kyrkans kommunikation har en vision – Att visa en kyrka som människor har en positiv relation till och känner glädje över att tillhöra.

Det genomsyrar hur vi ser på vårt uppdrag och det som förmedlas, i alla våra kanaler. Det ska finnas något positivt och varmt i det vi kommunicerar - öppet, välkomnande och fyllt av hopp och livsmod.

Vi visar på att kyrkan finns där för människor vid viktiga livshändelser, och tar upp och berör ämnen som är viktiga; människors egen och den närmaste omgivningens ensamhet, utsatthet och behov av trygghet - du är inte ensam. Vi pekar på mötet. Både det medmänskliga mötet och Gudsmötet, Guds närvaro i livets alla skeden. Det är kyrkans kärnuppdrag att berätta om - och också vårt.

Uppdraget är detsamma men ska presenteras på olika sätt beroende på situation och målgrupp - och däri ligger utmaningen, att för varje tid, varje kontext, varje person hitta orden, kanalen och tilltalet som hittar fram - och bli relevant som kyrka.

Utmaningar framåt handlar bl.a. om minskade medlemsintäkter, vilket påverkar tjänstegrader på olika fronter och även kommunikation.

Kyrkan är beroende av människors engagemang, och här finns möjligheter för fler att på olika sätt att ta ansvar för sin tro - även i aspekten kommunikation

KYRKOPYGGNADERNAS SÄRSTÄLLNING

Enligt kulturmiljölagen ska kyrkobyggnader och kyrkotomter vårdas och underhållas så att deras kulturhistoriska värden inte minskar, samt att deras utseende och karaktärer inte förvanskas. Dessa får inte på något sätt förändras utan tillstånd från länsstyrelsen.

Kyrkobyggnaderna har en unik betydelse för församlingarnas möjlighet att utföra det grundläggande uppdraget. De är också viktiga identitetsbärare för såväl enskilda församlingar som hela Svenska kyrkan. En viktig utgångspunkt för lokalförsörjningsplanen är att kyrkorna och det kyrkliga kulturarvet som helhet representerar ett av de mest värdefulla inslagen i kulturmiljön.

Enligt Svenska kyrkans bestämmelser (SvKB 2018:8) ska kyrkobyggnadernas särställning beaktas vid utformandet av lokalförsörjningsplanen.

I pastoratet finns det tre kyrkobyggnader Partille kyrka, Jonsereds kyrka samt Kvastekulla kapell som är skyddade enligt kulturmiljölagen och har tillståndsplikt enligt KML 4 kap §2.

Resterande kyrkobyggnader i pastoratet är uppförda efter 1939 och omfattas således inte av tillståndsplikt enligt KML 4 kap §2.

OMVÄRLDSBESKRIVNING

Omvärldsbeskrivningen baseras på information tagen från församlingsinstruktionen, den egna verksamhetsstatistiken samt på analyser av Partille kommuns översiktsplan, bostadsbyggnadsplan och befolkningsprognoser.

Det finns påtagliga omvärldsfaktorer som påverkar - inte bara Partille pastorat, utan även pastorat och församlingar i hela Sverige. Dessa faktorer nämndes även vid våra diskussioner med församlingsråd och arbetslag.

- Valfärden utmanas genom växande klyftor, segregation och bostadsbrist.
- Ett ökat humanitärt behov.
- Den psykiska ohälsan och ensamheten ökar hos båda äldre och ungdomar
- Behov av att ställa om verksamheten i en hållbar riktning.

PARTILLE KOMMUN

Partille kommun består av de fyra geografiska delarna Partille, Sävedalen, Jonsered och Öjersjö. Partille är en geografiskt liten, men till befolkningmängden mellanstor kommun, öster om Göteborg. Här bor drygt 39 000 personer och befolkningen ökar i takt med att kommunen växer och utvecklas. Partille är tillräckligt stort för att erbjuda ett bra utbud av både offentlig och kommersiell service. Samtidigt är det möjligt att utnyttja alla fördelar som närliggande Göteborg erbjuder.

Partille kommun består till 60 procent av skyddad natur och det finns stora möjligheter till ett rikt friluftsliv. Det finns spännande bergspartier, slättlandskap, vidsträckta skogsområden och många vattendrag i kommunen. Här finns storstadens alla bekvämligheter inom räckhåll och samtidigt landet och naturen inpå knuten.

Här finns också flera intressanta platser som är värda ett besök tex. brukssamhället Jonsered, Jonsered's trädgårdar som invigdes 2014 och som är en fri tolkning av den 1800-talsträdgård som tidigare låg på platsen och gamla Lexby by en oskiftad by med gårdshus, smedja, fårhagar och fägata i ett välbevarat kulturlandskap.

I december 2020 uppgick befolkningen i Partille kommun till 39 512 personer, Enligt kommunens befolkningsprognos beräknas kommunen ha 43 500 invånare år 2028 - en ökning med ca 1% varje år.

- Av kommunens invånare är 56% medlemmar i Svenska kyrkan.
- Den ungefärliga medelåldern i kommunen är 40 år.
- Andelen kvinnor är 19 519.
- Andelen män är 19 993.
- Åldersgruppen 0-15 år 21,7 %,
- Åldersgruppen 16-64 år 61,5%
- Åldersgruppen 65 år och äldre 16,8 %

Kommunens strategiska läge mitt i den expansiva Göteborgsregionen gör kommunen till en attraktiv plats att bo och arbeta i. Det gör även att efterfrågan är stor både på bostads- och företagsmark i Partille. Samtidigt värderas kommunens naturområden allt högre. Det öppnar både för nya möjligheter och utmaningar, och kräver en medveten och stabil samhällsplanering.

Samhällsplaneringen utgår från kommunens övergripande vision "Partille – Mitt i det goda livet". Samt de politiskt antagna målområdena "Partille ska vara en ekonomisk, ekologisk och social långsiktig hållbar kommun – ur ett globalt perspektiv".

BOSTADSBESTÅND

Partille pastorat sammanfaller till ytan med Partille kommun. Till ytan är kommunen en av de minsta i Sverige, men är samtidigt en av de mer folktäta kommunerna. De flesta bor i de tätbebyggda områdena Sävedalen, Norra och Södra Partille, Jonsered och Öjersjö, vilka utgör 26 % av kommunens yta.

Boendeformerna äganderätt och bostadsrätt utgör 74 % av hushållen i kommunen. Byggnad och förtätning av flerfamiljshus och bostadshus i Partille centrum, Öjersjö och i Sävedalen pågår alltså. Partillebo är ett kommunalt fastighetsbolag som äger och förvaltar cirka 3 700 hyresbostäder.

I Partille bor 99,4 procent i tätort och 0,6 procent på landsbygd.

Närvaron av kommunala specialbostäder varierar. Norra Sävedalen är den kommunal del som har bredast representation med olika typer av kommunala specialbostäder. Furulund är den kommunal del som har betydligt störst antal kommunala specialbostäder för vuxna och äldre (särskilt boende samt trygghetsboenden). Kommunala specialbostäder saknas i Skultorp samt Västra och Östra Öjersjö.

ARBETE

Kommunen är den största arbetsgivaren och med närheten till Göteborg och övriga grannkommuner så ökar antalet möjliga arbetstillfällen. Cirka 15 626 invånare lämnar Partille för arbete på annan ort, och ca 8 171 kommer hit för att arbeta. Kommunen har satsat på att ligga i topp när det gäller att vara en företagsvänlig kommun vilket resulterat i att det i dagsläget finns mer än 3 600 etablerade företag.

I Partille har 83,9 procent av gruppen 20-64 år jobb, av dessa är 82,8 % kvinnor och 84,9 % är män.

MEDELINKOMST

Jämfört med övriga kommuner i Göteborgsregionen är medelinkomsten i Partille kommun över snittet. Det finns däremot stora skillnader mellan kommunal delarna. Västra Öjersjö är den kommunal del som har högst medelinkomst sett till snittet i kommunen. Det har samband med att området vuxit på senare år, har en större andel småhus i form av äganderätter och att marknadsvärdet på småhus i Öjersjö generellt är stort.

Björndammen är den kommunal del som har ett lägre snitt på medelinkomster, sett till övriga kommunal delar. Här finns ett statistiskt samband då denna kommunal del har mycket stor andel hyresrätter och bostadsrätter jämfört med övriga kommunal delar. Åldersfördelningen har också betydelse då det finns en relativt jämn representation av personer mellan cirka 25-60 års ålder. Kommunal delarna som har en jämförelsevis större andel unga vuxna har en jämnare fördelning av låg- och medelinkomsttagare. Det kan identifieras i exempelvis Björndammen samt Norra och centrala Partille.

Partille har historiskt sett varit en kommun unga flyttar från för att studera eller söka arbete. Det har varit naturligt med en svacka i åldersfördelningen, där unga kring 20-årsåldern söker sig till större städer, alternativt universitetsstäder. Med en större blandning av bostadsbeståndet och exempelvis studentbostäder skulle denna trend kunna motverkas.

SKOLA OCH UTBILDNING

I kommunen finns det såväl grundskola som gymnasieskola. Det innebär att alla 13–16-åringar har möjlighet till utbildning på hemmaplan. Kulturskolan erbjuder instrumentalundervisning, liksom musik-, dans- och teater för ungdomar.

FRITID OCH SERVICE

Föreningslivet domineras av idrottsföreningar inom handboll, fotboll och friidrott. År 2018 korade SVT, efter en juryomröstning, Partille kommun till fjärde bästa idrottsstad vad gäller både spets och bredd. Det finns många ideella föreningar som på olika sätt bidrar till ett gott samhälle. Det är nära till god service i form av barnomsorg, skolor, vårdcentraler och livsmedelsbutiker oavsett var i kommunen du bor.

INFRASTRUKTUR

Kommunen har ett attraktivt regionpendlingsläge till grannkommunerna med snabba och täta allmänna färdmedel. Här pendlar invånarna med tåg, buss, cykel samt med bil. I den fortsatta planeringen och utbyggnaden följer man Göteborgsregionens överenskommelse och Västra Götalandsregionens målbild "Koll 2035" för hur kollektivtrafiken i Göteborg, Mölndal och Partille ska utvecklas på ett långsiktigt och hållbart sätt. För utvecklingen av infrastrukturen i hela Göteborgsregionen är Västsvenska paketet en hörnsten när bostadsbyggandet planeras i kommunen.

RISK OCH SÅRBARHET SAMT KRISBEREDSKAP

Kommunen har en POSOM-grupp i vilken Partille pastorat medverkar aktivt. POSOM står för psykiskt och socialt omhändertagande vid kriser och händelser. I de krisplaner och krisgrupper som finns på skolor och andra arbetsplatser runtom i kommunen är det tydligt hur man kommer i kontakt med präst eller diakon när det behövs. Skolorna och arbetsplatserna i kommunen ser Svenska kyrkan som en naturlig samarbetspartner och räknar med vårt stöd vid kris- och katastrofsituationer.

SAMMANFATTNING

Sammanfattningsvis råder en stor förtätning och expansion i pastoratet. Nya stadsdelar tillkommer, människors rörelsemönster förändras och nya mötespunkter skapas. Det pågår även en generationsväxling och rörlighet bland befolkningen som kan påverka församlingarnas närvaro och verksamhet framöver.

Frågor som bör ställas är tex:

- Vilka områden kan bli naturliga mötesplatser?
- Hur vill församlingarna följa upp och ta ställning till hur närvaron ska se ut i nya områden?
- Hur kan vi arbeta för att bidra till minskad ohälsa, segregation och ensamhet.
- Vilka åldersgrupper vill vi nå?
- Vilka platser bör vi finnas på, och vilken verksamhet skall bedrivas i framtiden.

VERKSAMHETENS BEHOV OCH FÖRUTSÄTTNINGAR

PARTILLE PASTORAT

Partille pastorat består av Partille församling, Sävedalens församling och Furulunds församling. Dess kyrkobyggnader samt verksamhetsbyggnader ligger strategiskt placerade i kommunen.

MEDLEMSUTVECKLING

Befolkningen i Partille kommun väntas öka från 39 000 år 2019 till 44 475 personer år 2029.

Antalet kyrkotillhöriga väntas däremot minska under samma period med ca 1,7-3,0 % per år, beroende på hur befolkningstillväxten i kommunen ser ut från år till år.

Antalet medlemmar förväntas under samma period gå från 19 977 till 16 735 och andelen medlemmar i kommunen från 50,6 % till 38%.

- Invånarantalet i kommunen var den 1 januari 2021: 39 457 personer och av dessa är 19 977 personer medlemmar (50,6% medlemsgrad).
- Befolkningsantalet i pastoratet har under åren 2009-2019 ökat från 33 783 till 38 396 personer, en ökning på 4 613 personer (en 13,65% ökning under de tio åren).
- Antalet medlemmar i pastoratet har under åren 2009-2019 minskat från 23 971 till 20 776 personer.

EKONOMISK UTVECKLING

Pastoratets inkomster utgörs till 70 % av medlemmarnas kyrkoavgift, 24 % av begravningsavgift för att täcka begravningsverksamhetens kostnader, och övriga 6 % kommer ifrån bidrag, gravskötsel försäljning, kyrkkaffe, deltagaravgifter och liknande. Verksamhetsplan och budget för 2021-2023 baseras på en avgift om 1,01 kr per beskattningsbar hundralapp.

- År 2019 var den genomsnittliga kyrkoavgiften 1,07 %, och Partilles var även då 1,01 %. 45 av pastoraten/församlingarna i Göteborgs stift hade 2019 en kyrkoavgift på 1 % eller högre. Enheten med lägst avgift, Lindome församling, hade år 2019 en avgift på enbart 0,64 %, medan enheten med högst avgift i Göteborgs stift, Torestorps pastorat, hade en avgift på 1,49 %. I relation till grannpastoratet – Landvetter-Härryda, Lerum och Råda – har Partille pastorat en något högre kyrkoavgift.
- Minskningen av antalet medlemmar väntas medföra minskade medlemsintäkter för den kyrkliga verksamheten från 50 511 tkr år 2019 till 50 093 tkr år 2029, efter ekonomisk utjämning. Med tanke på inflation innebär det en högre minskning i reala värden.
- I budget 2021 riskerade den kyrkliga verksamheten i pastoratet att gå med underskott i planår 2023. Efter omorganisation visar budget med planår 2022-2024 en budget i balans.
- Nuvarande budget med flerårsplan bygger på att de större planerade underhållen genomförs enligt plan. Skulle ett större underhållsbehov visas vara nödvändigt år 2023, belastar det resultatet negativt.
- Intäkter från begravningsavgifter förväntas täcka begravningsverksamhetens kostnader även framåt.

Bilaga Flerårsprognos 2019-2024 redovisas i bilaga 1.

PERSONAL

Under 2019 hade pastoratet 65,35 inrättade tjänster varav 0,3 var säsongsarbetare och medelantalet anställda var 65. Under 2021 genomfördes en organisationsförändring, vilket medförde personalförändringar i den gemensamma administrationen.

De olika församlingarnas personal har sina arbetsplatser i respektive församling och den gemensamma administrationen har sina arbetsplatser i Partille församlingshem. Servicestyrkan med vaktmästeri och lokalvård/vårdskap är två arbetslag med viss rörlighet mellan samtliga lokaler men har en hemvist i någon av församlingarna, medan fastighetsskötsel har Partille som utgångspunkt. Begravningsverksamhetens personal utgår från servicebyggnaden vid Kvastekulla.

BEFINTLIGA VERKSAMHETER

Utifrån det som är kyrkans uppgift formas verksamheten efter de behov och styrkor som finns i församlingarna. Öppenheten och dialogen med människor - med Jesus som förebild - är grunden. Mötet, var man än befinner sig i livet, är det som vi vill ta vara på. Det kan vara i ett enskilt samtal, i engagemanget för internationellt arbete, musik, barnverksamhet eller i ungdomsarbete på skolor och att vi finns på plats vid kris och katastrof.

Uppdraget

Församlingarnas grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Syftet är att människor ska leva i tro på Jesus Kristus och i en kristen gemenskap. Församlingen har ansvar för verksamheten för alla som bor i och besöker församlingen. Där finns det alltid möjlighet till dop, konfirmation, vigsel och begravning.

Gudstjänster

När vi firar gudstjänst tillsammans i våra församlingar blir det tillfällen att möta Gud, gemenskap med andra. Vi får hämta kraft i bön, nattvard och sång. Alla får komma med sin tro och sina tvivel, och för en stund bara vara den man är.

Undervisning

Jesus undervisade människor under sina verkamma år och lärjungarna fick uppdraget att föra det vidare. Så har det fortsatt ända in i våra dagar. När vi tänker på undervisning tänker vi kanske främst på barn och unga. Men genom hela livet, i alla möten med människor så lär vi oss något nytt om varandra och om oss själva. På så sätt får vi en fördjupad förståelse av vad det är att vara människa.

Diakoni

Vi är alla beroende av våra medmänniskor, och ibland behöver vi stöd för att klara av livet och vardagen. Diakoni är kyrkans sociala arbete. Uppdraget är att genom delaktighet, respekt och ömsesidig solidaritet möta människor i utsatta livssituationer.

Mission

Mission betyder "sändning" och speglar det uppdrag som lärjungarna fick att vittna för andra om sin tro. Idag deltar kyrkan i den sändningen genom möten med människor både i närmiljön och utanför vårt lands gränser.

PARTILLE FÖRSAMLING

I Partille församlingen finns två kyrkor - Partille kyrka och Jonsereds kyrka, och man bedriver församlingsverksamhet i båda församlingshemmen.

- Den 31 december 2019 hade församlingen 7 252 medlemmar.
- Partille kyrka har ca 220 gudstjänster och kyrkliga handlingar/år (2019)
- Jonsereds kyrka har ca 100 gudstjänster och kyrkliga handlingar/år (2019)

PARTILLE KYRKA OCH FÖRSAMLINGSHEM

I Partille församlingshem finns personalens kontor, församlingsverksamhet, Hela Människans (tidigare RIA) verksamhet. En stor del av aktiviteterna i församlingshemmet består av samlingar och träffar på dagtid, varav många med servering (till exempel sopp- luncher, begravnings- och dopkaffe). Kyrkofullmäktige, kyrkorådet och Partille församlingsråd har sina sammanträden i församlingshemmet.

I anslutning till församlingshemmet finns en inhägnad grönyta som används vid gruppverksamhet och andra sammankomster. Även vid nedre entrén finns en trädgård anlagd med möjligheter att samlas utomhus.

I församlingshemmet finns också lokaler för uthyrning som nyttjas vid kyrkliga handlingar och av föreningar, företag, kommun, Närhälsan och andra aktörer.

JONSEREDS KYRKA OCH FÖRSAMLINGSHEM

I Jonsereds församlingshem finns tre kontorsplatser samt lokaler för församlingsverksamhet. Jonsereds församlingshem har också lokal för uthyrning som nyttjas vid kyrkliga handlingar, föreningar och av enskilda - framför allt jonseredsbor. Partille församlingsråd har även sammanträden i Jonsered.

I direkt anslutning till kyrkan och församlingshemmet finns Jonsereds kyrkträdgård. Tillsammans med Jonsereds hembygdsförening fick man ett EU-bidrag om 1,7 miljoner kronor till det gemensamma projektet *"Jonsered - en plats att upptäcka och mötas i"*.

Med ytterligare bidrag utökas nu trädgården med ett område för barnen: *"Möjligheternas trädgård"* - en mötesplats för exempelvis scouter, friluftsförbundet, skola, förskola med flera. Här är det tänkt att de ska kunna genomföra kreativa aktiviteter i en spännande och inspirerande miljö.

ANVÄNDNING OCH NYTTJANDE IDAG

Båda kyrkorna är populära för vigslar och dop. I församlingshemmen drivs omfattande församlingsverksamhet, med allt från öppen förskola, spädbarnsmassage till födelsedagsfirande för de äldre. Här finns en rik gruppverksamhet och musikverksamhet för alla åldrar. För vuxna finns dagträffar, olika gruppverksamheter, bibelstudier, samtalsgrupper mm.

I Partille kyrka firas huvudgudstjänst i form av högmässa i stort sett varje söndag. Kyrkan är även öppen på tisdagar för den som vill prata en stund. Församlingen har ett särskilt fokus på dopuppföljning där alla som döps skall erbjudas en plats att växa i sin tro fram till dess de konfirmerar sig.

I Jonsereds kyrka firas mer specialinriktade Gudstjänster såsom Gudstjänster för små och stora, musikgudstjänster, Taizémässor och även arrangemang i samarbete med föreningslivet och organisationer (tex Världens barn).

LOKALBEHOV OCH RENOVERING

Partille församling

- Finns det inte tillräckligt med lokaler för att bedriva ungdom och konfirmandverksamhet.

Jonsereds församling

- I Jonsereds församlingshem finns behov av att se över ungdomsrummen som upplevs som trånga och mörka.
- Det finns önskemål om att försöka bedriva mer utomhusverksamhet, här kommer projektet med "Jonsereds kyrkträdgård" att vara till stor hjälp

SÄVEDALENS FÖRSAMLING

I Sävedalens församling finns två kyrkor - Sävedalens kyrka och Ansgarskyrkan, och man bedriver församlingsverksamhet på båda platser.

- Den 31 december 2019 hade församlingen 7 432 medlemmar.
- Sävedalens kyrka har ca 110 gudstjänster och kyrkliga handlingar/år. (2019)
- Ansgarskyrkan har 95 gudstjänster och kyrkliga handlingar/år (2019)

SÄVEDALENS KYRKA OCH FÖRSAMLINGHEM

I Sävedalens församlingshem finns delar av personalens kontor, mötesrum och församlingsverksamhet. En stor del av aktiviteterna i församlingshemmet består av samlingar och träffar på dagtid, varav många med servering (till exempel sopp-luncher, begravnings- och dopkaffe). Sävedalens församlingsråd har sina sammanträden i församlingshemmet.

Församlingshemmets lokaler används också för uthyrning vid kyrkliga handlingar, föreningsverksamhet och andra aktörer. I anslutning till församlingshemmet finns en inhägnad lekplats som används av barnverksamheten.

ANSGARSKYRKAN OCH FÖRSAMLINGHEM

I Ansgarskyrkan finns tre kontorsplatser samt lokaler för församlingsverksamhet, och även här har församlingsrådet sina sammanträden. Lokalerna används också vid kyrkliga handlingar och hyrs ut i samband med begravnings- och dopkaffe, samt till t ex föreningar. Här finns även konfirmandarbete som lockar ungdomar från hela pastoratet.

ANVÄNDNING OCH NYTTJANDE IDAG

Båda kyrkorna används för dop, vigslar och begravning, och i övrigt har man en rik församlingsverksamhet - gruppverksamheter och musikverksamhet för alla åldrar. För vuxna finns dagträffar och samtalsgrupper.

LOKALBEHOV OCH RENOVERING

Sävedalens kyrka

- Behöver tillgänglighetsanpassas.
- Församlingshemmet har många verksamhetslokaler och framöver kommer dessa ha behov av översyn gällande ytskikt mm.
- Himmelrik (gudstjänst för små och stora) har blivit en viktig del av församlingens liv och gemenskap.

Ansgarskyrkan

- Har nyligen renoverat ytskikten

FURULUNDS FÖRSAMLING

I Furulunds församling finns två kyrkor - Furulundskyrkan och Öjersjökyrkan med tillhörande församlingshem, och församlingsverksamhet bedrivs i alla lokaler.

- Den 31 december 2019 hade församlingen 5 856 medlemmar.
- Furulundskyrkan har ca 140 gudstjänster och kyrkliga handlingar/år (2019)
- Öjersjökyrkan har ca 40 gudstjänster och kyrkliga handlingar/år. (2019)

FURULUNDSKYRKAN OCH FÖRSAMLINGSHEM

I Furulunds församlingshem finns personalens kontor, gemensamma utrymmen samt mötesrum. Här finns även lokaler för vuxenverksamhet samt barn- och ungdomsverksamheten. Här har församlingsråden sina sammanträden.

En stor del av aktiviteterna i församlingshemmet består av samlingar och träffar på dagtid, varav många med servering, tex. begravnings- och dopkaffe. Under kvällstid bedrivs i första hand ungdomsverksamhet samt musikverksamhet.

ÖJERSJÖKYRKAN OCH FÖRSAMLINGSHEMMET

Öjersjökyrkan är den nyaste kyrkan i pastoratet. Kyrkobyggnaden är nyligen renoverad och ett nytt församlingshem har uppförts. Kyrkan är väldigt populär och har många besökare.

Även kyrkans omgivning - nära skogen, vattnet och det nya utegymmet lockar många besökare. I denna natursköna omgivning finns även en scoutverksamhet som har ca 70 barn, vilka får en unik möjlighet att utvecklas i en naturskön miljö och nyttja naturens resurser.

Aktiviteterna i församlingshemmet består av samlingar och träffar på dag- och kvällstid, varav flera med servering. Här finns en bred församlingsverksamhet för tex. barn och ungdomar, Alphakurser, musik och café.

ANVÄNDNING OCH NYTTJANDE IDAG

Båda kyrkorna används för dop, vigslar och begravningar, och i övrigt har man en rik församlingsverksamhet. Här finns olika gruppverksamheter och musikverksamhet för alla åldrar.

LOKALBEHOV OCH RENOVERING

Furulundskyrkan

- Församlingshemmets fikarum är alldeles för litet och en lösning behöver tas fram för att det skall fungera optimalt.
- Köket i restaurangvagnen är inte åtgärdat sedan nybyggnaden 2001, och börjar bli slitet. Diskmaskinen är modern men skulle behöva ett nytt upplägg med löpande bana och avställningsyta för större kapacitet, då köket är tungarbetat vid hög belastning.

Öjersjökyrkan

- Här saknas bra förråd för bl.a. grillar och scoutsaker.

PASTORATSGEMENSAMMA VERKSAMHETER

HELA MÄNNISKAN RIA PARTILLE

Hela människan Partille är en ekumenisk, ideell förening där huvudmännen är Svenska kyrkan Partille, Equmeniakyrkan i Sävedalen, Equmeniakyrkan i Jonsered, Vallhamrakyran och Kyrka för livet. Hela människan Partille bedriver öppen social verksamhet på kristen grund och är en del av organisationen Hela Människan Sverige. Verksamheten finansieras med hjälp av bidrag från de stöttande församlingarna, Partille kommun, stiftelser och enskilda gåvor.

Hela människan arbetar stärkande för och tillsammans med människor som lever i en utsatt livssituation, och verkar för att minska utanförskapet och ge människor möjlighet till förändring. Det är en oas, en mötesplats där alla oavsett bakgrund är välkomna. Här är alla lika mycket värda, och alla blir sedda och lyssnade på. Det finns alltid varmt kaffe och möjlighet att äta en rejäl frukost eller ha ett enskilt samtal med personal eller volontärer.

Målgruppen för verksamheten är individer med missbruksproblem, psykisk ohälsa eller som befinner sig i socialt utanförskap. Verksamheten finns i Partille församlingshem, med ingång via lilla entrén på sidan mot kommunhuset. Verksamheten har öppet varje vardag och har stor glädje av de gemensamma gårdsutrymmena intill byggnaden.

KÅSJÖGÅRDEN

Kåsjögården intar en särställning då den sorterar direkt under pastoratet. Den har ett unikt läge vid Kåsjön och även en speciell historia. Tidigare har fastigheten varit uthyrd till Hjälmareds folkhögskola och idag hyrs lokalerna ut till privatpersoner för tex. dop och begravningskaffe.

Här finns också Mötesplats Kåsjögården som är ett aktivitetshus för alla i Partille, en plats för gemenskap och glädje. De aktiviteter som finns här är tex. sopplunch, stickkafé och babycafé.

Mötesplats Kåsjögården ingår i Hela människan som är kyrkornas gemensamma sociala arbete, där man bl.a. arbetar för att minska ofrivillig ensamhet och utanförskap. Inriktning är att vi människor har mer gemensamt snarare än vad som skiljer oss åt.

Målgruppen är främst äldre över 65 år samt barn och ungdomar, men alla är givetvis välkomna.

KYRKOGÅRDSFÖRVALTNINGEN

BEGRAVNINGSVERKSAMHETENS UTVECKLING, BEHOV AV MARK, BYGGNADER OCH ANLÄGGNINGAR.

Kyrkogårdsförvaltningen har sina lokaler vid Kvastekulla griftegård, och här finns begravningsverksamhetens expedition samt övriga lokaler för kyrkogårdsförvaltningens personal.

Under året genomförs i snitt 260 kyrkliga begravningar, och antalet väntas öka något under de kommande tio åren. Det finns även en önskan om en begravningsplats i Öjersjö, och samtal med kommunen har påbörjats. En ökad efterfrågan för muslimska gravplatser finns, och behovet av detta kommer att utredas. De ungdomsjobb som finns under sommarperioden utgör ett viktigt inslag i verksamheten, och utan detta tillskott skulle det vara svårt att bedriva verksamheten under sommarhalvåret.

KVASTEKULLA KAPELL

Kapellet ligger i en sluttning och är byggd i suterräng, vilket dock inte upplevs inifrån kapellsalen. En bit väster om kapellet står klockstapeln som består av två rektangulära, ljusa betongkroppar på högkant som är sammanfogade i överdelen. Klockstapeln är placerad i blickfånget när man kommer via tillfartsvägen genom villakvarteren, upp mot begravningsplatsen. Klockstapeln är samkomponerad med en halvhög, lång mur av betong med överdel av trä, som leder besökaren in mot kapellets entré. Muren skärmar också av begravningsplatsens kvarter från den intilliggande bostadsbebyggelsen liksom från begravningsplatsens parkering. En liknande avgränsning finns öster om kapellet, invid de två byggnader för förråd och ekonomiavdelning som byggdes 2010.

En äldre byggnad, den så kallade Klockvillan som tidigare ingått i gården Kvastekulla, ligger intill griftegården.

Kvastekulla kapell är skyddat enligt kulturminneslagen KML 4 Kap.

KVASTEKULLA GRIFTEGÅRD

Griftegården bildar ett parklandskap med griftegård, minneslund, askgravlund, kistgravlund och odlad mark. Dammar och bäckar ingår också i anläggningen, som har en mycket medveten landskapsgestaltning. Den omgivande skogsmarken fungerar som en fond till anläggningens egen vegetation, där bland annat redan befintliga träd inkomporerats.

Begravningsplatsen är skyddad enligt kulturminneslagen KML 4 Kap.

KLOCKVILLAN

Vid entrén till Kvastekulla griftegård strax norr om kapellet finns klockvillan - en äldre byggnad som tidigare ingått i gården Kvastekulla.

Gården Kvastekulla, på vars mark begravningsplatsen är anlagd, omnämns 1565, (Qvasstekulla). Det sista bostadshuset som uppfördes där 1876, revs på 1960-talet - förmodligen i samband med att kapellet byggdes. Trävillan som står där idag kallas för Klockvillan, ett före detta magasin som byggdes om till bostad och därefter till kontor för begravningsverksamheten.

PARTILLE KYRKOGÅRD

Partille kyrkogård är belägen bredvid Partille kyrka i Partille centrum. Här finns i nuläget ingen möjlighet att välja ut någon ny gravplats. Däremot är det möjligt med gravsättning om det finns plats i en existerande familjegrav.

Så långt man kan följa källmaterialet bakåt har kyrkogården haft ungefär den storlek den har nu. På nordöstra delen av kyrkogården är det idag mycket glest med gravar, vilket beror på att man under en tid hade för avsikt att här anlägga en minneslund, och förmodligen sedan inte tillåtit några gravsättningar alls. 1903, då Partille södra griftegård tillkom så beslutades att inte längre upplåta nya gravplatser på Partille kyrkogård, utan endast gravsättningar med anknytning till befintliga gravplatser.

PARTILLE SÖDRA

Griftegården Partille södra är belägen vid motorvägen bredvid Allums köpcentrum. Här finns det möjlighet att välja mellan följande gravskick; kist- eller urngravplats samt askgravlund.

Planeringen påbörjades under åren 1898 - 1901 och invigningen av griftegården skedde troligen 1903.

1922 utvidgades den nya griftegården söderut till att omfatta även den tomtmark som varit avsedd för kyrka. Planen utfördes av arkitekt A Berglund.

Åren 1933 och 1945 utvidgades begravningsplatsen österut till nuvarande utseende. Någon kyrkogård i ordets rätta betydelse blev det aldrig eftersom den planerade kyrkobyggnaden inte blev uppförd.

JONSEREDS GRIFTEGÅRD

På Jonsereds griftegård finns det möjlighet att välja mellan tre gravskick; kist- eller urngravplats, samt askgravlund.

Invigningen av Jonsereds griftegård skedde 1945, och den har sedan dess genomgått mindre förändringar såsom nybyggnad av personalbod och anläggandet av en askgravlund utanför den gamla stenmuren som tidigare ramade in griftegården.

FRAMTIDA BEHOV OCH RENOVERING

- Antalet begravingar väntas öka något under de kommande 10 åren.
- Det finns en önskan om en begravningsplats i Öjersjö och samtal med kommunen har påbörjats.
- En ökad efterfrågan för muslimska gravplatser finns och behovet av detta kommer att utredas.
- De ungdomsjobb som finns under sommarperioden utgör ett viktigt inslag i verksamheten, och utan detta tillskott är det svårt att bedriva verksamheten under sommarhalvåret.
- Partille södras verksamhetsbyggnader är i behov av reparation och underhåll.

BESTÅND AV MARK, BYGGNADER OCH ANLÄGGNING

Här redogörs för pastoratets och församlingarnas bestånd av mark, byggnader och anläggningar.

- Beståndet av mark, byggnader och anläggningar omfattade 2020 totalt omkring 9 034 kvadratmeter bruksarea (BRA)
- Av dessa användes cirka 7 194 kvadratmeter för församlingsverksamhet och cirka 1 840 kvadratmeter för begravningsverksamhet.
- Fastighetsbeståndet omfattar även 334 327 kvadratmeter mark.

Bilaga

Förteckning över byggnader och anläggningar redovisas i bilaga 2.

PASTORATETS FASTIGHETSKOSTNADER

Pastoratets fastighetskostnader inklusive administration och personal uppgick år 2019 till 13 686 374 kronor inklusive moms, fördelat på församlingsverksamhet 9 527 214 kronor och begravningsverksamhet 4 159 160 kronor.

I fastighetskostnaden ingår större planerat underhåll med närmare 738 567 kronor samt kostnader för felavhjälpande underhåll (671 142 kronor), tillsyn och skötsel, energi, fastighetsadministration, räntor, avskrivningar, externa hyror och lokalvård.

Den totala kostnaden för mark, byggnader och anläggningar uppgick 2019 till ca 7 miljoner kronor.

År 2019 var ett fastighetsår som utmärktes av att större planerat underhåll inte genomfördes enligt plan, många stora felavhjälpande åtgärder och en del kostnader för konsulter tillkom. Då pastoratet bytt personalstyrkan på enheten ser siffrorna annorlunda ut 2021 och framåt.

Under 2019 byggdes Öjersjös nya församlingshem och slutkostnaden innehåller därmed inte driftskostnader för ett helt år. Öjersjökyrkans om- och tillbyggnad färdigställdes fullt ut under 2020.

Sedan sommaren 2021 är även fördelning i bokföring mellan församlingsbyggnader mer korrekt då elmätare och liknande setts över. Ny analys rekommenderas att genomföras av år 2021 års siffror alternativt år 2022 års siffror, för att få en mer rättvis bild över nuläget.

Totalt uppgick kostnaderna för mark, byggnader och anläggningar för 2019 till ca 13 % av församlingens intäkter. Kostnader: 7 040 102 kr. Intäkter kyrklig verksamhet: 54 528 537 kr.

Bilagor

- Den totala kostnaden för respektive byggnad finns redovisad i bilaga 3.
- Nyckeltal för kostnad per kvadratmeter redovisas i bilaga 4.
- Kostnader för drift, löpande underhåll mm redovisas i bilaga 5.
- Nyckeltal kvadratmeterkostnad per kyrklig byggnad år 2019 redovisas bilaga 6.

SAMMANFATTNING

Lokalförsörjningsplanen skall bidra till ett optimalt fastighetsbestånd genom att ha en omsorgsfull planering av fastigheter och ändamålsenliga verksamhetslokaler. Kyrkobyggnader skall vårdas och underhållas så att dess kulturhistoriska värde inte minskar och deras utseende och karaktär inte förvanskas.

Pastoratets byggnader har en del underhålls- och renoveringsbehov framöver, och för att underlätta planeringen av dessa arbeten är det viktigt att det finns uppdaterade och gedigna vård- och underhållsplaner. Målsättningen bör vara att upptäcka och planera för åtgärder i god tid, med syfte att verka för god resurshushållning och bevarande av församlingens kulturarv. Vård- och underhållsplaneringen utgör även en tolkning av de fysiska förutsättningar som måste finnas för att församlingsverksamheten skall fungera.

Vård- och underhållsplanen är ett övergripande planeringsinstrument med syfte att ge långsiktighet och helhetssyn i församlingens fastighetsförvaltning, samt i skötsel och vård av anläggningar och inventarier. De är även underlag för bidragsgivning och tilldelning av kyrkoantikvarisk ersättning, samt kan i god tid ge möjlighet till granskning och beslut från olika myndigheter där så behövs. Planen syftar även till bevarande av kyrkans kulturhistoriska värden

Partille pastorat står inför en ansträngd ekonomi framöver, och behovet av kostnadsminskningar är stort för att få en budget i balans och kunna uppnå målkapitalet.

Svenska kyrkan i Partille arbetar sedan länge i nära samverkan och samarbete med det omgivande samhället och följer på så sätt de förändringar som sker - både på kort och lång sikt. I kommunen finns en ökad ohälsa, segregation samt ensamhet bland ungdomar och vuxna, där stora gemensamma insatser behövs för att bidra till en bättre folkhälsa och motverka utanförskapet.

Församlingarna i pastoratet är olika och det är dess olikheter som gör församlinglivet intressant - här finns något för alla. Dessa olikheter kan med fördel förstärkas och utvecklas vidare.

En av målsättningarna i pastoratet är att fortsatt fokusera på verksamhet för barn och unga, vilket kan stärka engagemanget i församlingarna på lång sikt.

Arbetet bland äldre skall fördjupas och vidareutvecklas.

FRAMTIDEN - ÅTGÄRDSPLAN

Nedan redovisas förslag på åtgärder utan rangordning. Åtgärderna skall ses som en vägvisare och underlätta den kommande planeringen för såväl verksamheten som fastighetsbeståndet.

Pastoratet

- Partille pastorat står inför en ansträngd ekonomi framöver, och behovet av kostnadsminskningar är stor för att få en budget i balans och kunna uppnå målkapitalet.

Fastighet

- Lokalförsörjningen i pastoratet ska bidra till ett optimalt fastighetsbestånd genom att ha en omsorgsfull planering av fastigheter och ändamålsenliga verksamhetslokaler.
- Pastoratet skall verka för en minskad miljöbelastning genom tex. en effektiv energianvändning, miljövänliga produktval, lång teknisk livslängd samt låga drifts- och underhållskostnader.
- Pastoratet arbetar i enlighet med Svenska kyrkans riktlinjer för att uppnå klimatneutralitet 2030.
- Upprätta/uppdatera långsiktiga vård och underhållsplaner för pastoratets fastigheter. Detta för att förbättra och förenkla förutsättningarna för en långsiktig och hållbar fastighetsplanering.
- Pastoratet skall se till att kyrkobyggnaderna och den historia de representerar, vårdas och underhålls så att de kulturhistoriska värdena inte minskar eller förvanskas.
- Pastoratet skall kunna utföra den grundläggande uppgiften och övriga uppgifter i ändamålsenliga lokaler med en långsiktig och hållbar resursanvändning.
- Pastoratet ska koncentrera sitt ägande och förvaltande till de kyrkobyggnader och lokaler som verksamheten bedömer att det finns ett långsiktigt behov av.
- Vid förändringar i pastoratets fastighetsbestånd skall en konsekvensanalys samt barnkonsekvensanalys genomföras.
- Pastoratet har idag en äldre miljödiplomering som behöver uppdateras och återaktualiseras. Ett arbete med detta bör komma i gång så snart det är möjligt.
- Arbeta vidare med utveckling och uppföljning av mål och riktlinjer för pastoratets lokalförsörjning.
- Se över möjligheterna att sätta upp fler solceller.

Församlingarna

- Vilka områden kan bli naturliga mötesplatser framöver?
- Hur vill församlingarna följa upp och ta ställning till hur närvaron ska se ut i de nya områden som byggs i Partille?
- Hur kan vi arbeta och bidra till minskad ohälsa, segregation och ensamhet?
- Vilka åldersgrupper vill vi nå?
- Vilka platser bör vi finnas på och vilken verksamhet skall bedrivas i framtiden.
- Barnperspektivet är en viktig faktor och skall genomsyra såväl planering som genomförandet av gudstjänster och verksamheter.
- Barnen i Partille pastorat har lika mycket rätt, som någon annan åldersdefinierad grupp, att få tillräckligt med resurser.
- Barnens säkerhet, trygghet och behov av nära, stabila och varaktiga relationer ska så långt det är möjligt prioriteras.
- Barnens möjlighet till att påverka och göra skillnad ska ständigt hållas aktuell i respektive medarbetarlag.

BILAGOR

BILAGA 1

Pastoratet	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Bokslut		Budget	Budget	Plan	
Kyrkoavgift	56 598	56 308	55 026	53 875	55 310	55 659
Begravningsavgift	15 413	15 653	17 092	16 762	15 658	16 755
Ekonomisk utjämning	-6 087	-6 274	-5 813	-5 893	-6 146	-5 990
Utdelning prästlönetillgångar	66	66	66	66	66	66
Erhållna bidrag	1 107	2 442	497	502	420	432
Nettoomsättning	2 396	3 582	3 076	3 233	3 279	3 172
Övriga intäkter	522	180	22	0	0	0
S:a intäkter	70 015	71 957	69 966	68 545	68 587	70 094
Övriga externa kostnader	-18 388	-16 630	-17 326	-18 353	-18 008	-18 151
Personalkostnader	-40 199	-39 881	-42 913	-40 533	-41 294	-42 169
Avskrivningar	-5 648	-7 020	-6 741	-6 527	-6 155	-5 727
Större fastighetsunderhåll	-1 410	-4 607	-1 492	-2 250	-870	-2 865
S:a kostnader	-65 645	-68 138	-68 472	-67 663	-66 327	-68 912
Verksamhetens resultat	4 370	3 819	1 494	882	2 260	1 182
Finansiella intäkter	87	168	0	50	50	50
Finansiella kostnader	-938	-1 072	-996	-826	-833	-836
S:a finansiella poster	-851	-904	-996	-776	-783	-786
Årets resultat	3 519	2 914	498	106	1 477	396

*Flerårsprognos 2019-2024

*Tabell. resultatbudget i tkr kronor. 2019–2024

BILAGA 2

Förteckning över byggnader och anläggningar	Kvm byggn.	Kvm tomt
Partille kyrka	273	0
Partille församlingshem	1311	3939
Partille klockstapel	34	0
Partille barnvagnsförråd	15	0
Jonsereds kyrka	519	6699
Jonsereds församlingshem	555	1280
Kåsjögården	314	3841
Sävedalens kyrka & past.exp	737	3381
Sävedalens församlingshem	923	0
Ansgarskyrkan	475	1759
Furulundskyrkan	1067	3586
Öjersjökyrkan	364	18 856
Öjersjö torpet	100	0
Öjersjö Brinken	27	0
Öjersjös nya församlingshem	480	0
Partille gamla griftegård	0	5117
Kvastekulla Klockvillan	185	0
Kvastekulla Kapell	349	0
Kvastekulla Griftegård	1004	256 859
Partille södra griftegård	263	13 164
Jonsereds griftegård	39	15 846
	9034	334 327
Varav församling	7194	43 341
Varav begravning	1840	290 986

*Siffror framtagna per 2020-09-14

BILAGA 3

Byggnad/fastighet	Tkr (inkl. SPU/FUH)*
Partille kyrka	248 tkr
Sävedalen kyrka	723 tkr
Jonsered kyrka	491 tkr
Ansgarkyrkan med församlingshem	568 tkr
Furulundskyrkan med församlingshem	1 598 tkr
Öjersjökyrkan	376 tkr
Partille församlingshem	1 183 tkr
Sävedalen församlingshem	588 tkr
Jonsered församlingshem	309 tkr
Öjersjö församlingshem	222 tkr
Torpet Öjersjö	391 tkr
Brinken Öjersjö	21 tkr
Kåsjögården	320 tkr
Summa	7 040 tkr

* SPU - Större planerat underhåll

* FUH - Felavhjälpande underhåll

BILAGA 4

Byggnad	Kostnad 2019	Kvm	Total UB/kvm
Partille kyrka	248 185,39	273	909 kr
Sävedalens kyrka	723 149,61	737	981 kr
Jonsereds kyrka	490 800,46	519	946 kr
Ansgarskyrkan med församlingshem	567 694,51	475	1 195 kr
Furulundskyrkan med församlingshem	1 598 474,84	1067	1 498 kr
Öjersjökyrkan	376 390,12	364	1 034 kr
Partille församlingshem	1 183 357,55	1360	870 kr
Sävedalens församlingshem	588 239,78	923	637 kr
Jonsereds församlingshem	309 001,74	555	557 kr
Öjersjös nya församlingshem	222 461,38	480	463 kr
Torpet, Öjersjö	391 042,83	100	3 910 kr
Brinken, Öjersjö	21 127,00	27	782 kr
Kåsjögården	320 176,48	314	1 020 kr
	7 040 101,69	7194	979 kr

* Nyckeltal för kostnad per kvadratmeter

Kostnader	Partille kyrka	Sävedalens kyrka	Jonsereds kyrka	Furulundskyrkan		Partille församlingstem	Sävedalens församlingstem	Jonsereds församlingstem	Öjersjö nya församlingstem	Torpet, Öjersjö	Kästjögården	
				Ansgårskyrkan med församlingstem	med församlingstem							
Ei och uppvärmning	373,06 kr	156,35 kr	170,00 kr	157,60 kr	163,59 kr	190,40 kr	118,65 kr	169,69 kr	19,38 kr	54,70 kr	112,04 kr	
Vatten och avlopp	6,24 kr	5,49 kr	3,96 kr	10,10 kr	7,52 kr	18,37 kr	2,80 kr	9,54 kr	3,03 kr	7,53 kr	15,50 kr	
Städning och rensättning	7,11 kr	- kr	13,04 kr	- kr	3,61 kr	41,76 kr	8,81 kr	6,30 kr	7,93 kr	- kr	3,03 kr	
Sophämtning	- kr	5,15 kr	- kr	3,10 kr	2,70 kr	7,01 kr	5,23 kr	4,58 kr	- kr	- kr	9,34 kr	
Snööjning	61,81 kr	30,24 kr	20,77 kr	36,62 kr	14,65 kr	33,20 kr	7,98 kr	14,19 kr	4,80 kr	21,08 kr	40,59 kr	
Löpande reparation och underhåll	75,91 kr	419,69 kr	70,74 kr	623,60 kr	398,07 kr	88,15 kr	240,93 kr	223,47 kr	52,02 kr	3 719,15 kr	57,53 kr	
Större planerat underhåll	- kr	- kr	83,94 kr	- kr	- kr	- kr	- kr	- kr	- kr	- kr	- kr	
Försäkringspremier	61,07 kr	21,04 kr	32,13 kr	21,88 kr	18,96 kr	33,80 kr	11,57 kr	10,50 kr	- kr	30,13 kr	30,59 kr	
Övrigt förbrukningsmaterial	19,09 kr	4,08 kr	0,45 kr	14,71 kr	17,77 kr	11,58 kr	7,63 kr	25,32 kr	24,91 kr	5,99 kr	1,23 kr	
Reparation och underhåll av installat	- kr	25,83 kr	- kr	- kr	- kr	- kr	24,79 kr	- kr	- kr	30,44 kr	- kr	
Bevakning, larm och brandskydd	52,99 kr	13,03 kr	59,57 kr	15,95 kr	14,13 kr	53,76 kr	17,08 kr	17,79 kr	29,18 kr	15,54 kr	33,70 kr	
Konsultervoden	11,22 kr	35,80 kr	15,66 kr	7,37 kr	3,28 kr	13,88 kr	1,80 kr	- kr	- kr	- kr	- kr	
Övriga externa kostnader	9,14 kr	- kr	11,75 kr	- kr	- kr	0,97 kr	7,25 kr	0,09 kr	26,79 kr	- kr	16,30 kr	
Auskrivningar	218,36 kr	247,28 kr	432,17 kr	282,07 kr	801,60 kr	443,68 kr	392,57 kr	69,43 kr	293,37 kr	19,98 kr	662,60 kr	
Inretna färtekostnader	13,10 kr	17,20 kr	31,48 kr	22,13 kr	52,22 kr	80,12 kr	26,04 kr	23,33 kr	2,05 kr	5,89 kr	37,23 kr	
Summa	909,10 kr	981,21 kr	945,67 kr	1 195,15 kr	1 498,10 kr	1 016,67 kr	870,12 kr	637,31 kr	556,76 kr	463,46 kr	3 910,43 kr	1 019,67 kr

Nykeltal kvadratmeterkostnad per kyrklig byggnad år 2019

